

LOOMA-
KASVATUSES
ON TULEVIK

Arleen Valdmaa

EPKK SEISUKOHT LOOMAKAITSESEADUSE JA VETERINAARSEADUSE MUUTMISE SEADUSE EELNÕU 899 SE

14. september 2026

Põllumajanduskoda
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

EPKK SEISUKOHT

Toetame:

- ✓ loomade heaolu eesmärki ja tegevusi heaolu parandamiseks
- ✓ tahtlike rikkumiste karistamist
- ✓ karistusmäärade perioodilist ülevaatamist

AGA me ei pea piisavalt põhjendatuks:

- X juriidilise isiku maksimaalse trahvimäära tõstmist 100 korda ehk
- X 3 200 eurolt 320 000 euroni

Eesmärk on õige, küsimus on meetme proportsionaalsuses.

KARISTUSMÄÄRAD

Karistumäärade tõusu põhjendatakse:

- määrad on olnud muutumata ligi kümme aastat,
- ei ole enam piisavalt heidutavad,
- veterinaarseaduse alusel on osad trahvid juba täna kümme korda kõrgemad kui loomakaitseaduses.

Muudatused puudutavad järgmisi rikkumisi:

- loomapidamishügieeni rikkumine;
- looma suhtes lubamatu teo toimepanemine;
- loomade võistluse ja avaliku näitamise hügieeni rikkumine;
- looma vedamise hügieeni rikkumine;
- looma tapmise või hukkamise hügieeni rikkumine;
- looma ravimise ja veterinaarse menetluse hügieeni rikkumine;
- loomkatse loata tegemine või hügieeni rikkumine;
- loomapidamise keelu rikkumine.

ERIPALGELINE LOOMAKASVATUS – EI SAA VAADATA ÜHTSENA

loomakasvatus	Ettevõtte keskmine profiil	Majapidamiste suurus keskmiselt	Selgitus
Seakasvatus	Vähe ettevõtteid, väga kapitalimahukas tootmine, suured farmid	1 205,5 loomühikut	Kõrge käive ei tähenda kõrget kasumit; suur laenukoormus ja sööda hinnast sõltuvus, taudide risk suurem
Piimaveised	Suured investeeringud lautadesse ja tehnikasse.	238 loomühikut	Käive suur, kuid kasumlikkus sõltub piimahinnast ja sisendkuludest
Lihaveised	Väiksem käive hektari kohta	39 loomühikut	Sageli toetusest suurem sõltuvus
Lambad	Palju väikeseid, pereettevõtteid ja hobitalusid	10,8 loomühikut	Väikse tootmismahut ja piiratud tulubaas, sõltuvus toetustest.
Linnukasvatus	Väga spetsialiseerunud tootmine		Suured investeeringud

TRAHVIMÄÄR EI OLE PROPORTSIONAALNE

Loomakasvatussektor on väga erinev

- palju väikeseid ja keskmise suurusega karjasid,
- palju pereettevõtteid,
- kasumlikkus sõltub turust ja toetustest,

EPKK hinnangul:

- Ühesugune 320 000-eurone trahviraamistik ei arvesta ettevõtete erinevat suurust ja majanduslikku võimekust.
- 320 000 euro suurune maksimaalne trahv võib väiksema või keskmise loomakasvataja jaoks tähendada sisuliselt ettevõtte lõpetamist, isegi juhul kui rikkumine ei olnud tahtlik või süsteemne.
- Kui Eesti keskmise põllumajandusettevõtte arvestuslik netokasum on suurusjärgus 30 000–40 000 eurot aastas, siis kuidas on hinnatud 320 000 euro suuruse maksimaalse trahvi proportsionaalsust erinevate loomakasvatussektorite ettevõtete suhtes?

MAJANDUSLIK PÕHJENDUS - EBAKORREKTNE

Trahvi põhjendatakse müügituluga, arvestamata kasumit, aga müügitulu $\neq$ kasum

Eesti keskmise põllumajandustootja sissetulekud koos toetustega u 210 700 eurot ja arvestuslik netokasum umbes 36 600 eurot ettevõtte kohta, mis on ligi 9 korda väiksem kui eelnõus kavandatav maksimaalne trahv 320 000 eurot.

Trahvimäär, €		osakaal käibest, %		osakaal kasumist, %	
		Keskmine põllumajandusettevõte*	Loomakaitse organisatsioon**	Keskmine põllumajandusettevõte	Loomakaitse organisatsioon
Hetkel kehtiv	3200	0,16	1,47	8	12,24
EPKK pakutud (10x)	32 000	1,6	14,7	80	122,4
Eelnõu järgi (100x)	320 000	16	147	800	1224

*arvutus käive 2 mln € ja kasum 40 tuhat €

**MTÜ, 2025.a majandusaastaaruandest käive 218 tuh € ja aasta tulem 26 tuhat €

NB! Juhul kui tootja on saanud karistada, jääb ta ilma ka toetusest, mis juba on tema jaoks karistus!

KAS SENISED KARISTUSED EI TOIMI?

Seletuskirjas toodud andmed:

2014 – 1 menetlus

2016 – 4 menetlust

2020 – 3 menetlust

2021–2025.a andmed menetluste kohta puuduvad

Lisaks ei ole seletuskirjas hinnatud:

- puudub korduvrikkumiste statistika - kas eelpool toodud menetlustes on korduvaid rikkumisi?
- puudub analüüs määratud trahvide mõjust;
- Ei ole esitatud tõendeid, et loomapidajad maksavad trahvi ära ja jätkavad rikkumistega;
- LoKS-i seotust PRIA toetustega ja rikkumiste seost toetuse vähendamisega või ilma jätmisega.

Kas senised karistused ei toimi või oleks õigem küsida, miks need ei toimi?

LIIGA JÄRSKU, LIIGA KÕRGEKS

EPKK hinnangul

- ei toeta mõjuanalüüs ega ka rikkumiste tegelik statistika nii suurt karistusmäärade tõstmist.
- tuleb karistusmäärasid tõsta mõõdukalt ja põhjendatult
- mõelda karistusmäärade diferentseerimisele:
 - rikkumise raskuse järgi;
 - ettevõtte suuruse järgi.

Kui soov on ühtlustada loomakaitseseadus ja veterinaarseaduse karistusmäärad, siis tuleks trahvimäärad tõsta 10 korda, mitte 100 korda.

Loomade heaolu eesmärk on õige. Kuid kas 100-kordne trahvitõus on piisavalt põhjendatud, vajalik ja proportsionaalne?

Täna tähelepanu eest!